

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

KOG.576.55.2017.WP

Protokół kontroli

1. Nazwa szkoły: Zespół Szkół im. Rzeczypospolitej Norwidowskiej w Strachówce.
Adres szkoły 05-282 Strachówka, ul. Kmiecińskiego 3
Imię i nazwisko dyrektora szkoły: Grażyna Kapaon.
2. Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Mazowiecki Kurator Oświaty, Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa
Imię i nazwisko kontrolującego: Wanda Pakulniewicz
Upoważnienie nr: KOG.576.55.2017.WP r. z dnia 13 czerwca 2017 r.
3. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbyły się czynności kontroli w szkole: 26 czerwca 2017 r.
4. Numer wpisu do księgi kontroli szkoły: 20.
5. Tematyka kontroli: Prawidłowość pracy w szkołach ww. Zespołu Szkół w aspekcie spraw wskazanych w piśmie przesłanym przez Wojewodę Mazowieckiego (znak: BWIV.5841.2.16.2017), ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru pedagogicznego dyrektora nad bezpieczeństwem uczniów.

Podstawa prawna dotycząca tematyki kontroli:

- a) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zmianami),
- b) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270),
- c) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zmianami),
- d) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. poz. 624 ze zmianami).

6. W trakcie kontroli wykonano następujące czynności w zakresie tematyki kontroli:

- przeanalizowano dokumentację szkolną w zakresie przedmiotowej sprawy, w szczególności z roku szkolnego 2016/17:
 - Statut Zespołu Szkół im. Rzeczypospolitej Norwidowskiej w Strachówce,
 - wybrane protokoły zebrań Rady Pedagogicznej,
 - dokumentacja nadzoru pedagogicznego dyrektora w roku szk. 2015/2016 oraz 2016/2017,
 - inna dokumentacja (dokumentacja zastępstw, zakres obowiązków nauczyciela Zespołu Szkół, regulamin i harmonogram dyżurów nauczycieli;
- przeprowadzono rozmowę wyjaśniającą z dyrektorem szkoły.

7. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości.

Regulacje wewnętrzne dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć lekcyjnych

Statut Zespołu Szkół w Strachówce w Rozdziale VI – Nauczyciele i inni pracownicy szkoły zawiera m.in. zapisy:

- w § 3 – Obowiązki nauczycieli – pkt 1 lit. d: „Do obowiązków nauczyciela należy (...) przestrzegać zapisów statutowych szkoły”;
- w § 4 – Zadania nauczycieli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom – pkt 4 lit. a: „Nauczyciel w trakcie prowadzonych zajęć w klasie nie może pozostawić uczniów bez żadnej opieki.”.

Zakres obowiązków nauczyciela Zespołu Szkół zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 02.09.2014 r. wskazuje m.in. następujące obowiązki:

- w pkt 8: „Wykonywanie pracy sumiennie i starannie, stosowanie się do poleceń przełożonego (...)”.
- w pkt 17: „zawiadamy telefonicznie i/lub mailowe dyrekcji lub odpowiedzialnej za zastępstwa osoby o swojej nieobecności jak najwcześniej, z informacją o planowanym temacie lekcji. Zostawienie „awaryjnych” materiałów na zastępstwo w bibliotece szkolnej (...)”.

Zakres obowiązków został opatrzony klauzulą: „Niniejszy zakres obowiązków przyjmuję do wiadomości i przestrzegania” (data, podpis). Dokument ten został podpisany przez nauczycieli wymienionych w piśmie przesłanym przez Wojewodę Mazowieckiego. Przy podpisie brak wymaganej daty, co nie wskazuje jednoznacznie na datę przyjęcia ww. zakresu obowiązków.

Dokumentacja odnosząca się do realizacji zadania zapewnienia uczniom bezpieczeństwa podczas zajęć lekcyjnych

Protokół nr 14 z zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół z dnia 30 sierpnia 2016r. w pkt II porządku obrad zawiera zapis: „Przypomnienie następujących dokumentów obowiązujących w Zespole Szkół: (...), Zakresu obowiązków nauczyciela (...). W przebiegu zebrania odnotowano: „Ad. II Dyrektor odczytał kolejno dokumenty wymienione w pkt. II porządku obrad. Po przeczytaniu każdego dokumentu odbyła się dyskusja, podczas której nauczyciele doprecyzowali i uaktualnili odpowiednie zapisy. Rada Pedagogiczna zatwierdziła zmiany w przegłosowanych dokumentach. Pani Dyrektor zobowiązała wszystkich nauczycieli do podpisania *Zakresu obowiązków nauczyciela* w sekretariacie po ich przepisaniu w obowiązującej formie. Pani Dyrektor szczególnie podkreśliła obowiązek pilnowania czasu pracy, obowiązek przebywania w czasie lekcji w klasie, wyjście z klasy podczas lekcji uzasadniać można jedynie nadzwyczajnymi okolicznościami. Nauczyciel ma obowiązek zorganizować sobie pracę wcześniej, przygotować materiały tak, by nie wychodzić z klasy ani nie wysyłać uczniów do sekretariatu”. Protokół został przyjęty przez Radę Pedagogiczną bez poprawek. Lista obecności na zebraniu Rady Pedagogicznej potwierdza obecność nauczycielek wymienionych w piśmie przesłanym przez Wojewodę Mazowieckiego.

Nie przedłożono do wglądu „Zakresu obowiązku nauczyciela” po zmianach opracowanych i przyjętych przez Radę Pedagogiczną w dniu 02.09.2014 r. Pani Dyrektor wyjaśniła, że nie zostały przygotowane do podpisu nauczycieli zaktualizowane zakresy obowiązków. Powyższe wskazuje na niezrealizowanie przez dyrektora ustaleń z zebrania rady pedagogicznej.

Protokół nr 15 z zebrania Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół z dnia 13 czerwca 2017r. w pkt X porządku obrad zawiera zapis: „Przedstawienie uwag z kontroli przeprowadzonej w dniu 6 czerwca 2017 r. przez wizytatora z kuratorium”. W przebiegu zebrania odnotowano: „Ad. X dyrektor zapoznała radę pedagogiczną z protokołem pokontrolnym z dnia 6 czerwca 2017 r. (...) Pani dyrektor zobowiązała

nauczycieli do przebywania w trakcie lekcji z uczniami, nie zajmowania się sprawami prywatnymi." Pani Dyrektor oświadczyła, że protokół został przyjęty przez Radę Pedagogiczną bez poprawek, na zebraniu rady w dniu 22.06.2017 r. (protokół w trakcie opracowywania).

Nadzór pedagogiczny dyrektora nad bezpieczeństwem uczniów podczas zajęć lekcyjnych

Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora w roku szk. 2015/2016:

- ewaluacja ukierunkowana była na inne zagadnienia niż bezpieczeństwo uczniów,
- w pkt I.5 wymieniono „Wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w ubiegłym roku szkolnym” (tj. 2014/2015), m.in.:
 - ppkt 1: „Monitorowanie przestrzegania punktualnego rozpoczynania i kończenia zajęć lekcyjnych, harmonogramu dyżurów, sprawowanie aktywnej opieki w czasie przerw (...)”,
 - ppkt 4: „Podkreślić wagę i konieczność bez przypominania wywiązywanie się przez nauczycieli z zadań zapisanych w Statucie Szkoły i Regulaminów obowiązujących w Szkole.”.
- w pkt III.3 zapisano, iż kontrola dyrektora dotyczy „Zapewnienia dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki”,
- w pkt VI.12 – Tematyka obserwacji: „Wykorzystanie czasu zajęć edukacyjnych”;
- wspomaganie obejmowało głównie kwestie doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela.

Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora w roku szk. 2016/2017 wymienia m.in.:

- ewaluacja ukierunkowana była na zagadnienia: upowszechnianie czytelnictwa, kompetencje czytelnicze uczniów;
- pkt 2 „Obszary kontroli”: Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę – forma kontroli: obserwacja; dotyczy: wszystkich nauczycieli; termin: „na bieżąco”;
- pkt 3 „Zakres i szczegółowa tematyka kontroli”: Efekty innej działalności nauczyciela – realizacja uzgodnień z poprzednich obserwacji;
- wspomaganie obejmowało głównie tematykę: nauczyciel – mentor (we współpracy z CEO).

Przedłożono do wglądu sprawozdania z realizacji planu nadzoru pedagogicznego dyrektora. Pani Dyrektor poinformowała, iż nie prowadzi formalnej dokumentacji z kontroli wewnętrznej/ obserwacji (sporządza jedynie własne, luźne notatki), jeśli ich wyniki nie wymagają podejmowania interwencji. Przyjęty przez dyrektora sposób dokumentowania kontroli i obserwacji utrudnia tworzenie zbioru informacji o pracy poszczególnych nauczycieli, niezbędnych np. przy dokonywaniu oceny pracy nauczyciela.

Organizacja zastępstw na zajęciach edukacyjnych i obecność nauczycieli na zajęciach
Elektroniczny dziennik lekcyjny generuje m.in. widoki: Lista zastępstw, Kontrola realizacji – widok tygodniowy klasy oraz tygodniowy rozkład zajęć. Kontrolę organizacji zastępstw przeprowadzono wg dni i klas wskazanych w piśmie przekazanym przez Wojewodę Mazowieckiego:

- a) wg tygodniowego rozkładu zajęć na II godzinie lekcyjnej klasa powinna mieć matematykę. Ustalono zastępstwo za nieobecną nauczycielkę matematyki – osoba zastępująca: Wg wpisów w dzienniku lekcyjnym na II godzinie lekcyjnej, w klasie – zostały zrealizowane zajęcia języka polskiego przez która równolegle na II godzinie lekcyjnej wpisała realizację zajęć w klasie (język polski).

Pani Dyrektor wyjaśniła, że:

- osobiście, już na zastępstwo za nieobecną w dniu nauczycielkę matematyki w klasie , pomyłkowo wyznaczyła nauczyciela , który na II godzinie lekcyjnej w tym dniu planowo realizował zajęcia nauczania indywidualnego, więc nie stawiał się na zastępstwo do klasy (jako dyrektor nie była wówczas świadoma pomyłki),
- sama była nieobecna rano w szkole w tym dniu z powodu wyjazdu w sprawach służbowych,
- szkoła nie posiada wicedyrektora, więc monitorowaniem zastępstw pod nieobecność dyrektora zajmuje się pedagog, który jednak tego dnia rozpoczynał swoją pracę w godzinach późniejszych,
- w tym dniu zauważyła uczniów klasy pozostających na korytarzu bez nauczyciela, więc zaopiekowała się nimi (wpuściła uczniów do klasy oraz włączyła animowany film „Ulises”, który planowała omówić w tej klasie), a tym samym przy otwartych drzwiach prowadziła równoległe planowe zajęcia w klasie oraz awaryjnie w klasie
- zasadniczo, od początku bieżącego roku szkolnego, uczniowie są kierowani do świetlicy w sytuacji, gdy klasa pozostają bez opieki z powodu nagłej nieobecności nauczyciela.

Powyższe wskazuje na niezapewnienie uczniom klasy w dniu (II godzina lekcyjna) bezpiecznych warunków w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

- b) wg tygodniowego rozkładu zajęć na VI godzinie lekcyjnej klasy : powinna mieć muzykę. Ustalono zastępstwo za nieobecną nauczycielkę muzyki – osoba zastępująca: (ukończyła planowe zajęcia). Wg wpisów w dzienniku lekcyjnym na VI godzinie lekcyjnej w klasie zostały zrealizowane zajęcia muzyki przez

Pani Dyrektor poinformowała, że wg Jej ustaleń nie opuściła klas na VI godzinie lekcyjnej w tym dniu, nie pozostawiała tym samym uczniów bez opieki.

Wobec powyższego nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, iż nie pozostawiła bez opieki uczniów klasy w dniu (IV godzina lekcyjna).

- c) wg tygodniowego rozkładu zajęć na I godzinie lekcyjnej klasa powinna mieć zajęcia edukacji wczesnoszkolnej z (wychowawca). Wg wpisów w dzienniku lekcyjnym zajęcia w tych dniach zostały zrealizowane planowo.

Pani Dyrektor oświadczyła, że rozpoznała sprawę i stwierdziła, że nie jest prawdą, iż opuściła klasę na I godzinie lekcyjnej w tym dniu, nie pozostawiła tym samym uczniów bez opieki.

W świetle powyższego nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, iż nie pozostawiła uczniów klasy bez opieki w dniu (I godzina lekcyjna).

- d) wg tygodniowego rozkładu zajęć na I godzinie lekcyjnej klasa powinna mieć zajęcia edukacji wczesnoszkolnej z (wychowawca). Wg wpisów w dzienniku lekcyjnym zajęcia w tych dniach zostały zrealizowane planowo.

Pani Dyrektor wyjaśniła, że w tym dniu na I godzinie lekcyjnej przygotowywała swoją klasę do Dnia Matki (nauka piosenki). Pani Dyrektor wyszła do sekretariatu szkoły, aby skserować brakujące teksty. Dzieci w tym czasie zostały pod opieką nauczycielki – która przed swoimi lekcjami z klasą IIa wieszała w sali prace swoich uczniów mają wspólną salę lekcyjną w związku z tym, że uczęszczają na różne zmiany).

Organizacja opieki w czasie przerw międzylekcyjnych

Szkoła ma opracowany „Regulamin dyżurów” nauczycieli w czasie przerw międzylekcyjnych (Postanowienia ogólne. Obowiązki nauczyciela dyżurującego) przyjęty przez Radę Pedagogiczną 30.08.2016 r.

Pani Dyrektor przedłożyła do wglądu harmonogram dyżurów na korytarzu klas młodszych oraz harmonogram dyżurów na korytarzu klas starszych (I i II semestr). Zdaniem Pani Dyrektor dyżury są pełnione przez nauczycieli zgodnie z harmonogramem i przyjętymi w szkole zasadami.

Inne wyjaśnienia dyrektora

Na tablicy informacyjnej dla rodziców klas 0, I, IIa, IIb było wywieszone ogłoszenie o treści: „Uprzejmie prosimy, aby rodzice nie wchodzili do sal lekcyjnych pod nieobecność nauczyciela. Ze względu na utrzymanie czystości prosimy o ograniczenie przebywania w salach do niezbędnego minimum”. Pani Dyrektor podkreśliła, że informacja odnosi się do czasu, w którym dzieci gromadzą się w salach lekcyjnych (a wraz z nimi rodzice), czyli przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Z uwagi na trudne warunki lokalowe szkoły, szczególnie w okresie jesienno-zimowym, takie ustalenia mają uzasadnienie.

Wnioski i spostrzeżenia:

Szkoła stworzyła warunki statutowe do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa na zajęciach lekcyjnych oraz w czasie przerw międzylekcyjnych (regulacje wewnętrzne). Nauczyciele otrzymują zakres obowiązków odnoszący się m.in. do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa. W szkole jest wewnętrzny monitoring wizyjny umożliwiający prowadzenie obserwacji pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczycieli. Protokoły zebrań Rady Pedagogicznej z 30.08.2016 r. oraz z 13.06.2017 r. wskazują, że nauczyciele wymagają upominania, przypominania im przez dyrektora podstawowych obowiązków w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa (np. w związku z ich wychodzeniem z lekcji do sekretariatu celem skserowania materiałów dla uczniów lub załatwienia prywatnych spraw). Dokumentacja nadzoru pedagogicznego nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż w dyrektor w nadzorze uwzględnił niepokojące sygnały.

W ocenie wizytatora przeprowadzającego kontrolę potrzeba uświadomienia nauczycielom Zespołu Szkół ich odpowiedzialności prawnej za życie i zdrowie uczniów – w tym odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej – jest priorytetowa w nowym roku szkolnym. Zarządzanie szkołą, w świetle wyników kontroli, budzi wątpliwości, bowiem są przesłanki, iż szkoła nie gwarantuje uczniom bezpieczeństwa w trakcie zajęć lekcyjnych, a także nie służy rozwojowi szkoły w zakresie opieki.

8. Zalecenie:

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 943 ze zmianami) sprawować opiekę nad uczniami z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 ze zmianami).

Termin realizacji zaleceń: w ciągu 30 dni od podpisania protokołu wskazać zaplanowane działania na rzecz realizacji zaleceń, zaś do 30 września 2017 r. poinformować o sposobie wdrożenia zaplanowanych działań – obydwie informacje, w formie pisemnej należy przekazać do Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

Dyrektor szkoły ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

Protokół podpisali: Dyrektor Zespołu Szkół
im. Rzeczypospolitej Norwiderskiej
w Strachówce
.....mgr Grażyna Kapaon.....
(dyrektor szkoły)

STARSZY WIZYTATOR
Wanda Rakułniszewska
.....
(przeprowadzający kontrolę)

Warszawa, dnia 3 lipca 2017 r.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

Dyrektor Zespołu Szkół
im. Rzeczypospolitej Norwiderskiej
w Strachówce
03.07.2017rmgr Grażyna Kapaon.....
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

[Signature] *G. Kapaon*